

ARANY TROMBITA.

(Mulattató képes melléklet.)

Balpárti arcképesarnok.

V.

Ihász Dániel.

Nemcsak itthon, ott künn is lehet balpárti az ember, s használhat az ellenzéknek.

Ihász D., a vitéz ezredes és törhetlen hazafi valóban az, s használ is nemcsak a baloldal, de az egész nemzetnek — életével, melynek minden mozzanata azt hirdeti, a mire legnagyobb szüksége van a magyar népnek: a jellemtisztaságot, az erélyt, a kitartást s a hűséget az elvek és a valódi nagyság iránt.

Kossuthnak a számkivetés göröngyös utain nem volt állandóbb, ön-feláldozóbb és hivebb kísérője barátja Ihásznál. Mindjárt szolgálók bizonyítékkal erre nézve.

Midőn Ihásztól az olasz kormány 1866 elején, előéletére vonatkozó adatokat követelt: megkísérlé az osztrák kormánytól megszerezni az idevonatkozó okmányokat, részint közvetlenül, részint a porosz kormány útján, de a válasz mindig tagadó volt. A bécsi külügyminiszter államtitkára Meysenburg, Poroszország florenczi követének Usedom grófnak kijelenté, hogy „a cs. k. hadügyminiszteriumnak semmi kedve a kért okmányok kiállítására, miután Ihász D. főségárulást követett el az által, hogy a külföldre szökött, ahol azóta is folyton az osztrák kormány érdekei ellen működik.“

Ihász Dániel megkérde ekkor az olasz kormányt, megelégszik-e vele, ha Kossuthtól, Magyarország volt kormányzójától hoz idevonatkozó bizonyítványt s miután a válasz igenlő volt, Kossuth francia nyelven a következő okmányt állítá ki, melyet történeti érdeke miatt, de azért is, mivel Ihász D. legméltóbb élet-rajza — egész terjedelemben közlünk.

Magyar fordítása így hangzik:

„Ihászi Ihász Dániel 1813-ban, veszprémmegyei Dém helységben született. Családja nemes, apja Ihász Sándor, anyja Nagy Erzsébet volt.

1828-ban az osztrák hadseregbe lépett, nevezetesen az akkor Gollner báróról, most Ernő főhről nevezett 48-dik sz. gyalog ezredbe. Itt szolgált egész 48-ig, hadapród, majd al-, végül főhadnagyi minőségben.

1848-ban Ferdinánd császár és király szentesítvén a törvényeket, melyek Magyarország számára külön hadügyminisztert rendeltek, ez a király helybenhagyásával a haza védelmére önálló nemzeti hadsereg szervezéséhez látott s ily végből az osztrák csász. kormánnyal abban állapodott meg, hogy az osztrák hadseregben szolgáló ma-

gyar származású tisztnek, ha ugyan akarnak — a nemzeti honvédseregbe akadály nélkül átléphessenek.

A megegyezés alapján Ihász Dániel ur, a Gollnerféle gyalogezred főhadnagya saját kérelmére századosi ranggal a 7-dik sz. honvéd-zászlóaljba lön áthelyezve.

Esküvel fogadván ekkor, hogy engedelmeskedni fog a magyar kormánynak s hű lesz a hazai alkotmányhoz, — beváltá esküjét; s mint derék katona és jó polgár megmaradt zászlója alatt akkor is, midőn a magyar hadsereg hivatalon lön fegyverrel oltalmazni a haza politikai függetlenségét, melyet Ausztria áruló módon megtámadott.

A függetlenségi harc alatt Ihász mindig táborban volt s résztvön mind a pá-

érdemjellel is kitüntetvén őt, (1849. máj. 6-kán).

A hadjárat végén az oroszok és osztrákok tervszerűleg működő roppant hadereje törökföldre menekülni kényszeríté, hol is a török kormány az én ajánlatom következtében (1840. aug.) a Viddinben tanyázó menekült csapatok parancsnokává nevezte, miután a világosi katastrofa után a magyar hadsereg idevonult töredékei mintegy 6000 emberre rugtak.

Száműzetésükben én is osztoztam. S midőn aztán az európai diplomatia befolyásával Kis-Ázsiába, Kiutahiába bellebeztek Ihász ezredes egyike volt azon 26 tisztnek, kik a török kormány engedélyével oda is követtek engem, s 1851. szeptemberig oldallamnál maradt hadsegédi minőségben.

Ez időtájban az amerikai egyesült államok közbenjárása visszaszerezvén szabadságunkat, elhagyók a török birodalmat egy amerikai hajón, melyet a washingtoni kormány a kongresszus határozatából egyenesen evégre küldött. Ihász, — hű és áldozatkész társam a hon-talanságban, — ekkor sem távozott mellőlem, egész 1859. april haváig, mikoron megkezdődvén az ellenségeskedések Ausztria és Piemont között, Olaszországba ment, hogy a turini kormány által szervezett magyar legio parancsnokságát átvegye.

Ez időtől Ihász az olasz kir. hadsereghez tartozván, működése kívül esik e bizonyítvány körén *).

De a mi korábbi működését illeti, állithatom s jelen soraimmal állítom is, még pedig hiteles értesülés alapján, miután a magyar hadsereg tiszteinek ki-nevezése és érdemjellel földiszítése a nemzet bizalma által reá-mruházott kormányzói állás elő-joga lévén, nemcsak módomban

állott, de kötelességem is volt a hadügyminisztertől előléptetés végett fölterjesztett tisztek előéletét kutatni és megvizsgálni, — miszerint alapos tudomásom van mindarról, mit főnebb Ihász D. ezredes urra vonatkozólag — az osztrák hadseregben töltött éveket is beleértve — előadtam.

Számítok tehát reá, miszerint jelen leg-hitelesebb értesülésen alapuló bizonyítványom pótolni fogja azon hivatalos okmányokat, miket Ihász a hadjárat esélyei között elvesztett, s melyeknek, legalább az osztrák seregben tett szolgálatakat illető résznek

* Részünkről kiegészítjük néhány sorral az itt létező hézagot. A legio parancsnoka 1859. jun. 24-én lett Ihász. A legio feloszlátása után számfölötti tiszt 1859. okt. 1-én. Ismét a legio parancsnokává nevezetett Nápolyban a brigantik ellen 1861. máj. 1-én. A legio ujja szervezetvén, újra számfelötti tiszt 1862. jul. 22-én. Erdemeiért a király 1861. aug. 31. a savoyai katonai érdemrend lovagkeresztjével, 1862. jun. 1-én pedig a Móríz- és Lázárrendnek szintén lovagkeresztjével díszíté föl.

Ihász Dániel.

kozdi, schwechati, piskii vöröstoronyi nagy, mind a csúcsai, naszódí, gálfalvai, alvinczi, medgyesi és dévai kisebb ütközetekben.

Az erdélyi hadjárat folytában Bem tábornok őt bizta meg az ép oly nehéz, mint dicsőséges föladattal, hogy az első invasionalis orosz hadtestet az országból kiüzze s ő e nagyszerű föladatot a vöröstoronyi csata által diadalmasan teljesíté daczára annak, hogy tulnyomó erővel állt szemben.

A vitéz férfiú a piskii csatában három, a naszódiban egy golyó-sebet kapott.

Katonai érdemei és a csataterén tanúsított bátorsága jutalmául én alulirott mint az állam feje, Magyarország kormányzója a hadügyminiszter ajánlatára (az 55. zászlóaljhoz) előbb őrnagygyá (1848. november 16.), később alezredessé (1849. márczius 33.), végül ezredessé (1849. június 1.) neveztem egyszersmind a magyar katonai

ujbóli kiállítását az osztrák kormány még folyton tartó gyűlölete megtagadta tőle.
Kelt Turin, 1866. ápril 30-án.

Kossuth Lajos,
Magyarország volt kormányzója.

Mennyire becsüli és szereti Kossuth Iház, kitűnik a Tóvölgyinek Turinban tett látogatására vonatkozó érdekes leírásból, még hatályosban pedig egy levélből, melyet im egész terjedelemben közlünk:

Indianapolis, febr. 28. 1852.

Iház Dániel magyar honvédeztárs urak.
Ezredes ur!

Ön egyik azon férfiaknak, kik a magyar névnek ősi vitéz hírét, mult szabadságharcunkban újabb dicsőséggel halmozták; egyike azon férfiaknak, kik szabadságszeretők, hazájokhoz hűségök, rendíthetetlen férfias jellemök, megkülönböztetett hősiességök, s magasb katonai sőt önálló vezéri képességek által, hazánk multjának dicsőségét, jövőjének reményét képezik.

Hazafiúi s katonai érdemei önt szívemhez örökre szorososan csatolnák, ha bár semmi más kapesem sem léteznék is közöttünk.

De ha meggondolom, hogy ön számkivetésünk egész ideje alatt, fogságomban úgy, mint vándorlásomban, sorsom legközelebb napjaiban úgy, mint derültebb perceiben mindig folytonosan, különbség és kivétel nélkül, azon önfeláldozó hűséggel állott oldalam mellett, mint csak egy testvér állhatna, kinek szeretete soha sem csökkenik, bizodalma nem inog, s ki baráti gondjaiban soha ki nem fárad, s ki a benne vetett bizodalomnak, minden körülmények közt rendületlenül megfelel, — jól esik lelkemnek kijelenteni, hogy önben följáratlanul találtam azon barátoknak, kikre mint sziklákra építeni lehet, s kiknek önfeláldozó barátságukat, a legőszintébb érzellemmel viszonzani vigasztalásomra, örömemre szolgál.

Tessék ezen érzelmemre minden körülmények közt számítani.

Ha netalán számkivetésünk hátralevő napjaiban, önnek idegeneknél bemutatásra s pártfogásra volna szüksége, — mutassa elő ezredes ur e levelemet, melyet e tekintetből azon nyilatkozattal végeztek, hogy bár ki legyen az, ki önnek szívességet s jó szolgálatot teszen, az ez által engem kötelezett le, s oly hálával s elismeréssel fogom azt tekinteni, mintha magamon, sőt mintha gyermekeimen vagy testvéreimen segített volna.

Isten tartsa önt a hazáinak jó egészségben; lekötölezzet bsrátja

Kossuth m. k.

Négy hónap a Kossuth Lajos körében.

(Folytatás.)

Amint tehát a Kossuth szállására értünk (még akkor az Ardennes utczában lakott,) s elérjük az előszoba ajtaját, a csemetésre kinyitotta azt Pauló, Kossuth inasa, egy olasz, de végzetlen becsületes ember, kinek nevét hűségért, szintén halhatatlanná fogja tenni a történelem.

Felső öltönyeinket az előszobában lévő fogásra akasztánk, aztán benyitottunk a kormányzó szobájába. — A régi emlék és tiszteletnél fogva, „kormányzó urnak“ — nevezi őt mindenki.

Kossuth ilyenkor már szobájában szokott lenni, és ír, vagy olvas, de ha még ott nem volna is, elbeszélgetve talán Ferencz fiával az asztalnál, pár perc múlva már

megjelen, rendes fekete házi öltönyében, és fekete házi sapkájában, lassan és méltósággal nyitván be az ajtót, és úgy lépve be. Ez már neki a természetből megadott tulajdona.

Szombaton egy órával később szokott történni a látogatás, mert ilyenkor ifjabb fia, Lajos szokott egy napra hazarándulni Susából, mely olasz város a francia határszélén, a Mont-Cenisi alagútnál fekszik. Az alagút még akkor nem volt elkészülve, és Lajos a vezénylő mérnöki személyzet egyik tagját képezé, csak szombaton estére szabadulván haza, és vasárnap este már ismét távozott. — Ilyenkor tehát Kossuth később ülve az ebédhez, később is kelt föl, ezt az órát Lajos fiának áldozván; mert tudnunk kell, hogy Kossuth a leggyengédebb apa, s fiai a leggyengédebb gyermekek. Az a viszony, mely köztük uralg, valóban csokolni való. A legnagyobb bizalom, a legnagyobb tisztelettel párosulva, mert Kossuth nem csak szereti, de tiszteli is gyermekeit, kik viszont félmádással környezik apjakat. — Érzik, hogy milyen apával bírnak.

Hogy, és mily körülmények közt húzódott a gyermekkor, a férfikor ezen magaslatáig, azt nem tudjuk, de annyit láttunk, hogy apát és fiut illetőleg ez a kölcsönös figyelem példányképp lehet a világ előtt, s a nagy lélek bebizonyította itt is, hogy mint apa is, a legnagyobbak közé tartozik.

A látogatás első órája, rendesen beszélgetések között folyt le, aztán Kossuth, Iház és Mednyánszky whiszthez ültek és kártyáztak az eddig ismert legnehezebb és nemesebb kártyajátékot, szombaton azonban, a Lajos kedvéért, elbeszélgettük az egész időt.

S hogy el ne feledjem, megírom most mindjárt, hogy miről folyt a két Kossuth fiuval első társalgásom. — A párbajról. Onnan eredt pedig ez a beszélgetés. hogy t. i. arczomon, még egy egészen be nem hegyedt párbaj sebet vittem ki Turinba. Ez a párbajsebet tehát a thema, az első szombat este. Még most is tökéletesen emlékszem arra hogy álltunk. — A kandalló előtt volt egy oldalt állított spanyol fal féle virágos papirból, ezen a spanyol falon kívül ült Kossuth Ferencz egy széken, én és Lajos a spanyol fal végénél álltunk.

A két Kossuth fiu a párbaj ellen volt, én a párbaj mellett, mert azt állítottam, hogy vannak kényes esetek, melyeket csak párbajjal lehet eldönteni. Ők azonban a kényes eseteket illetőleg is más véleményben voltak. Ferencz ugyanis fölhozott egy esetet Angliából, hol t. i. egy lord egy nőt igen kényes oldalról sértett meg. A nő rokonai daczára a kényes oldalt nem hívták párbajra az illetőt, hanem törvényszék elébe állították, a törvényszék pedig oly ítéletet mondott, mely a sértőnek egész vagyonába került, sőt azon fölül még be is zárták volna, ámde megszökött. — Kérdék aztán, mi nagyobb elégtétel lett volna-e: ha a sértő a sértett nő rokonait még hozzá megis vagdalja, — a vagy ez volt nagyobb elégtétel? — Beismerem, hogy bizony ez nagyobb elégtétel volt.

Törvény kell tehát, mely a párbajt nélkülözhetővé teszi. Meg kell pedig itt említenem, hogy a Kossuth fiuk kitűnő vívók, ámde nagyobb barátjai az igazságos, mint az igazságtalan diadalnak.

Visszatérve azonban esteli látogatásomra, büszkeséggel kell említenem, hogy ez este a kártyázás miattam maradt el, s hogy két órától éji tizenegy óráig elbeszélgettük az egész időt, a mennyiben Kossuth

beszél; megengedi azonban a t. olvasó, hogy a beszélgetés tárgyát nem hozom nyilvánosság elé, noha majd nem szóról szóra el tudnám mondani, s fülemben csengenek az elmondott nagyjelentőségű szavak most is, miután figyelmem szívemre égeté azokat.

Különbén ez az első est is olyan volt előttem, mint valami tündéralom. 1848-9-ben még gyermek valék s Kossuthot könyvek, s hírének azon elragadó varázsa után ismerem csak, mely varázs nemcsak hogy nem mult, de korommal együtt fejlett és növekedett. Az emberi nagyságnak ideálja volt előttem ez alak, s az iránta való forró szeretet, melyet fogékony szívembe csepegtetett apám, — ináadásá vált bennem, — mert amennyire gúny tárgy előttem a nagyságra lehetném kicsinyesség, oly annyira magasztos az igazi nagyság, s míg a világ leg-hatalmasabb, vagy gyémánt koronás számarával szemben nagyon egykedvűleg tudnám viselni magamat, — Kossuth iránti bámulatomból több napig nem bírtam magamhoz térni.

Az első este tehát úgy mult el, mint valami álomlátás, mely bekísért ágyamba is, és folytatólagosan átfogta lelkemet a másik, úgy mint a harmadik napon, míg aztán a negyedik este már elfogulatlanabban léptem át, a nagy ember szállásának küszöbét.

Az első óra beszélgetések közt folyt le most is.

(Folytatjuk.)

III. Napoleon utazása a más világon.

(Folytatás.)

Napoleon zöldesedni kezdett és ekként sugoga Fouchéhez:

— De hiszen lelkem, a pápa a legjobb földi firma . . .

— Eh! — szolt Fouché kezével némitólag intve; — rettenetes nagy csalódás, és ezzel sokan is megjárták már. — A pápa azon haramia banda főnöke a földön, mely az élőlekek zsírján hízik, és a ki vele van összekötöttesben, az olyan bizonyosan a pokolé, mind kétszerkettő négy.

— Ah Jézus Mária! — kiáltá Napoleon. — Miért nem tudósítjátok hát erről a világot? — Oh jaj, jaj!

— Ismered-e Ányosnak, annak a jeles magyar poetának ezen költeményét: „És áll már a világ ezer évek óta, s kelt-e föl egy hallott, annyi évek óta, ki más világról hozna hírt? — Őcsém Lulu, a ki egyszer idejön, az többé nem térhet vissza, mert nem neki való már az a levegő, aztán meg vagy a mennyekbe, vagy a poklokba transferráltak; az elsőből nem kívánkozik vissza, az utóbbiból meg nem eresztik.

— Hogy tájékozhasssa tehát magát a földi ember?

— Hogy? — Hát nem adott az isten észet mindenkinek, hogy megtudja különböztetni a jót a rosszól? És nincs benne az isteni törvényekben, hogy Isten előtt csak a jók a kedvesek? — Hát nem láthatja, és nem bírálhatja meg a földi ember a papok cselokedetét, a kik másként beszélnek, és másként tesznek, tehát minden szavuk ámitás. Egyszerűsre és türelemre intik a föld embereit ők pedig a legtürelmetlenebbek mindenki iránt; s egyszerűség helyett aranyos palástban és bársony kocsikban járnak. — Ők beszilik, hogy a földi kincs után való szomjuhozás bűn, mert az emberek akkor megfelelkeznek a mennyei kincsről, — s ime nem ők mutatják-e a példát a földi kincs utáni szomjuhozásra? — Nincs-e benne a tizparrancsolatban, és nem ők hirdetik-e hogy: „Felebarátod feleségét bűnre ne kívánjad“, — és nem ők-e azok, kik a más feleségét elcsábítani legjobban igyekeznek? — Oh őcsém Lulu! ne mond azt, hogy te a papoknak mindezen gonoszságait be nem láttad, és ne tudtad volna, hogy ezen dolgok

ne m elhetnek kedvesek Isten előtt? Avagy azt hitted talán, hogy külszínnel és látszattal meglehet csálni, a mindent tudó Istenségét . . .!

— De hát te? — kérde Napoleon reszkető hangon, — hogy jutottál ide te, hiszen te is nagy gazember voltál a földön?

— Hja, édes öcsém Lulu, — ennek a titkát nem kötjük a te orrodra, hanem annyit mondhatok, hogy minden második holnapban találkozni fogunk lent, a midőn aztán láthatod, az én jutalmaztatásomat is.

— De hát csakugyan a pokolba mennék? — kiáltja rémséges hangon Napoleon, és nem ér semmit, hogy háromszor szenteltek meg holtom után?

— Nincs az a víz, édes öcsém, amelyik a te földi bűneiket lemossa. Erről tehát ne is beszéljünk. Amde itt jön vissza a hírnök a mennyei consulátustól, mindjárt meghallod az üzenetet.

Marcezi huszár arkangyal Cronvellihez repül szárnyas lován, salutál, és jelenti alássan hogy:

— Miután ezen III. Napoleon néven nevezett érkezének utlelevele a pápa aláírásával van ellátva, mely szerint kitűnik, hogy ő a pápának bizonynyal támogatója volt, a megállapított megyei törvények 49-ik paragrafusá szerinte ezen rendbeli lelkek, minden fölülvizsgálat nélkül a pokol konzulátusának adatnak át; mely jelentés az alvilág konzulátusának már aviziroztatott is.

— Nem megmondtam? — sugta oda Fouché Napoleonnak.

Alig mondta pedig ki e szavakat, midőn nagy tüzes köpködéssel, és lánglehellet fujással, tüzes szárnyaikkal szelmalom vitorlái gyanánt csapdosván a levegőt, — előrohan négy, egymásmellé fogott emberfejű sárkány, két kerekű tüzes trónust húzva, melynek első ülésén Nero, egykori római császár ül, és hajtotta a sárkányokat.

— Oh szent kakastejjel élő földi Piononó! — sikoltá III. Napoleon, — vessd közbe csalhatatlan hatalmadat, hát tüzes trónra akarnak engemet ültetni e tüzetokádó Bestiák?

— Amint dukál! — szólalt meg egy volt földi fejedelemasszonyon lovagoló tüzes karika szemű ördög, kibem a Zách Klára megejtőjére, Kázmér lengyel királyra lehetett ismerni.

— Oh jaj nekem, akkor jaj nekem! — Orditozott Napoleon. — Hagytam a földön még vagy tiz milliő frankot, de azt mind nektek adom, mind egy cseppig, csak szöktessetek el innen valahogy.

A tiz milliő frank említésére nevetni kezdtek a szellemek, aztán az elérukkolt szolgáló ördögök megragadták a föld egyik volt hatalmas urát. (Folytatjuk.)

Ezer egy éjszaka a legujabb kiadásban.

(Folytatás)

— Eh! — kiáltott föl erre tündérem, — te pedig valami nagy számár vagy.

— Csak nem komolyan mondja talán?

— De a legkomolyabban mondom.

— Engedelmet kérek. És miért, ha szabad kérdenem?

— Azért, hogy még az ilyen dolgokon is föltudsz akadni. Látszik, hogy nem voltál még művelt társaságban.

Nagy szemeket meresztettem:

— Észte tehát annak hívnák?

— Nagyon természetesen.

Most egy férfi és egy tündér között hevesebb szóváltás támadt a másik oldalon, bizonyos egy vagy két forintnak miatta, amint jól kivehetém, s elég az hozzá, hogy a férfi a tündért minden teketória nélkül pofon vágta, mire a tündér szájából nagy sivalkodás keletkezett.

— Ha szabad kérdenem, — szólok tündéremhez hajolva, — hányadik foka ez a műveltségnek? — A felelet azonban az volt rá, hogy tündérem mint egy sárkány felugrott és sietett az arcuzal legyintett tündérnek védelmére. Ugyanezt tették a többiek is. És a férfi egy pillanat alatt körül

lett fogva. — Hanem most meg a férfiak siettek a férfi segedelmére, és elkezdődött az atak.

Soha ennél gyönyörösebb karambolirozást és harcezi játékot. Valamennyi tündérnek a torka egy-egy harcezi sip volt, és körmeikhez képest a sasköröm valóságos czindhelczli, s ha ökökre szoritották, sebesen pattogtatták az apró ütlegeket, míg a férfiak csapásai a nehéz batteriákhoz hasonlítottak, s pár pillanat mulva már valamennyi kopfputz, üveggyémánt és üveggyöngy a csata színhelyét borította. Nem különben, mint a kitört viharban a sivalkodó szélvész, üvöltöttek a bájos női hangok, míg a férfihang magasabb káromkodási nemben folytonos zugása, az égi döréjt helyettesíté csattanó villámütések kíséretében, hogy az illető szeme csak úgy kámpólt bele; s hozzá még egy kis földindulás, mely a székeket és asztalokat fölforgatta, tehát a természeti tünevények egy gyönyörű jelenete fejlődött ki a néző szeméi előtt.

A rémséges lárma pedig előrohan a mámi egy hosszú nyelvű kefeseprűvel, melynek nyele azonképen az ő hátán töretik össze, aztán pedig elérukkol az üzlettárs, egy szőrös fejű zsidó, ki szintén az asztalok alá tapostatik, míg a bevert orru és fejű véres tündérek részéről is megkezdődik a retiráda a másik szoba felé.

Ez alatt a kapu előtt irtóztatóan sikolytozik a kaputnyitogató czerberus hölgy konstébler után, melynek megérkezése előtt azonban a férfisereg tova perdül.

Én persze az egész háborút mozdulatlanul néztem a szobának egy szegletéből, szintén azon törvén fejemet, hogy vajjon hagyadott-e az ács, az én számomra is lyukat valahol, a minthogy a tova állás nemes szándékával, megis indultam az ajtó felé; hanem ekkor mozogni kezd előttem a fölborított asztal és szék, melyek alól egész valóságában kikél, és előmbe áll a szőrös fejű zsidó, engemet egyszerüen torkon ragadván.

Kukli borbélynak az ő története.

(Vége)

A fiu nagy szemeket meresztett, mi közben kaszások és gereblyések többen érkezének. Mindenikben egy-egy csillagra ismertem.

— Hát a gazda hol van? — kérdém tőlük.

— Még alszik, — volt a felelet.

— Nem még alszik, hanem most feküdt le, — kiáltottam én. — Engemet nem főztök le. Hanem menjetek és költsétek föl. Mondjátok meg, hogy egy magyar huszár van itt, aki a szemeközé akar nézni.

A gazdát azonban nem kellett felköltetni, mert egy hasadt serpenyő hang megszólalt az épület másik szárnya felől.

— Nos hát mi bajod van a gazdával?

Oda néztem, hogy ki mer hozzám e féle szavakkal beszélni? Hát látok egy holdvilág arcot, melyről vastag harcsa-bajusz lógázta magát a levegőben.

Sarkantyut a muczinak, és ott voltam egy pillanat alatt az ablak előtt, hogy majd lesodortam onnan a holdvilágot fejestől.

— Csak lassabban, — szólalt meg a hasadt serpenyőhang másodsor, — talán nem is tudod hogy kívül van dolgod?

Én ne tudnám, — kiálték erősen a szeme közé nézve, aztán összecsikorgattam a fogamat.

— Tudod-e hogy én a haza bölce vagyok, — mondá a hang, — és vessd le saruidat ha közelled felém.

— Már minthogy én la? — Először is nézz a lábamra, ha a haza bölce vagy, és lássd meg, hogy azon nem saruk, hanem sarkantyús csizmák vannak. Másodsor pedig, ha a haza bölce vagy

hát mit csinálz te itt, mikor a haza veszélyben van? Miért nem vagy ott, a hol szükség van az omberekre?

— Oh te gyarló földi lény, — kiáltott rám a holdvilág arc; — hát nem tudod hogy a leg és legnagyobb bölcsesség az, hogy kitudja magát húzni az ember a veszélyből. Jobb lesz ha te is leteszed karabélyodat, és beálsz az én gyűjtőim közé, mire aztán a veszedelem elmúlik, épegeségben rukkolhatsz haza, amúgy pedig még a lábadat is ellőhetik.

— Hah te áruló! — dörögtem szörnyű haragomban, és kimered nyitni szádát, hogy engem elcsábíts a haza oldala mellől. — Szappant ide! — És e kiáltással kirántottam tarsolyomból rettentően villogó beretvámát.

— Ah dugd vissza fegyveredet Péter! — kiáltá a holdvilág arc, — mert nem nézhetem a gyilkos eszközöket.

Hanem a másik pillanatban karabélyom hegyét szegeztem homlokának:

— Meg ne mozdulj!

Mos lovam tajtékjával beszappanoztam az arcot, két snitz, és a két harcsa bajusz markomba hullt. Uramfia! elszörnyűködve láttam hogy aki reám néz, az csakugyan a holdvilág, még pedig mikor meg van telve. Haragos volt szeméinek ragyogása nagyon, — de, — gondoltam magamban: annál jobban fog világítani. A két harcsa bajuszt pedig tarsolyomba tettem, és elvágtattam.

Évek múltak azóta, hanem a bajusz ott van a rámában most is, amint látni méltóztatik. s azóta, valahányszor a holdvilágra nézek, mindig eszembe jut ez a bölcs mondat: „Az a legnagyobb bölcsesség, hogy kitudja magát húzni az ember a veszélyből!”

Itt azonban a dolog még nincs befejezve. A multkor az állatkertben voltam és a medvével egy paraplés embert láttam ingerkedni; a medve persze zárva volt, és az ingerkedés nem került valami nagy vitétségbe. Bámulták pedig ezt a paraplés embert nagyon sokan, és köszöntgettek neki minden oldalról. Kiváncsi voltam közelebről láthatni s köszönve neki a kaliczkához léptem. Rám tekintett, és kérem szépen nem hazudok, hogy majd hanyat estünk mind a ketten. Ő is megismert engem, én is megismertem őt, s bezzeg vége lett a medve ingerlésnek, mert úgy elkotródott, hogy azóta se láttam.

— És kivolt az az uri ember?

— Hát kérem, mi lett az én holdvilágomból, melyet 1849-ben megberetváltam. A bajusz azonban már tökéletesen ki van nőlvé.

— És nem tudja annak az uri embernek a nevét?

— Ah dehogyan nem, dehogyan nem. Csakhogy későn van már minden! 1849-ben kellett volna tudnom. — Higyje el uraságod hogy se éjelem, se nappalom, ha eszembe jut valami . . . No de mindegy. Most már nem tehetünk róla, hanem annyit mégis mondok hogy: Szeretnék még egyszer össze jönni veled az alatt a kémény alatt! (Vége az első résznek.)*

Hajdan és most.

Ősi jogunkért hős eleink vért ontva csatáztak S jelszavuk így hangzott: „a haza minden előtt!” Elmúlt e daliás szép kor! — Most pénz hivatal vonz

S a jogot és a hazát adja el érte korunk.

Hajdan aranyborjut műveletlen népek emeltek Istenné . . . ma művelt emberek istene az! Nézz a műveltek közt szélyel s ezerekre találz ott A ki aranyborjut pénz hivatalban imád.

Korunk imádott tárgya.

Most leborulva Baál isten van imádva. Az áldó Szellemi istenség mennyei thrónja üres.

Ébredj nemzetem! és térj vissza a szellemi isten Oltárához, mert ő ad erőt, diadalt.

Vilonyai.

*) Adandó aljálommal folytatjuk.

CSODABOGÁR.

A jobboldali nevetőkhöz.

Nevettek? Kikaczagjátok
A tiszta hazafiságot? . . .
Jobb volna sirnotok a pusztulás felett,
Mely nyomról-nyomra jár tetteitek megett.

Nevettek ti midőn a hon
Híre, java ravatalon . . .
Nevettek a midőn vérkönnyet sir a nép,
Mert hisz számotokra hussal telt a fazék.

Nevettek! Kikaczagjátok
A láncravert szabadságot.
Gunyoljátok a ki aggódik a honért,
Köhögitek a ki felszólal a jogért.

Nevettek ti ha valaki
Népjólétről mer szólni
S kíván magyar bankot, magyar hadsereget,
Melyek nélkül állam önálló nem lehet.

Nevettek! kigunyoljátok
Az ős erényt, igazságot. —
Potom pénzen a kit minden bitang vehet:
Álcázva bűneit a kéjhölgy is nevet.
Hát csak nevesettek!

Bogárcsipések.

A pécsi kath. tanítóképezde igazgatója, dr. Waldvogel Károly, kiből legalább is egy kis Arbuez Petyi veszett el, az ottani irgalmasok templomában papolván azon irgalmatlanságot károgtta, illetőleg káromolta, hogy a községi iskolákban csupa Sobri Jósákat és Rózsa Sándorokat nevelnek.

Ugylátszik, hogy az a Waldfogli (erdei madár) füles bagoly.

Don Carlos trónkövetelő a napokban Rómában járt, hol kikérte és megkapta a pápa áldását és szerencsekívánatát spanyolországi rabló hadjárataihoz.

Az már magában is elég különös, hogy a szent atya áldását kéri ki, embergyilkoló harcra; de az még furább, hogy a szent atya most keresztfia, a spanyol király ellenét látta el a malacz . . . vagyis malasztal.

Egy jászberényi embert az ottani törvényszék egy évre ítelt volt, de az sokaltotta s felebbezett a királyi táblához, mely aztán két évet szabott ama bűnösre, ki ezzel még ugy sem volt megelégedve s ujjalag fölbezzett a legfőbb ítélő székhez.

A sok feljebbezés, lejjebbezés közben azonban a periratok elvesztek s az egy évre elítelt ember fogságban ül már hét év, vagy is 1866 óta.

No, ez sem felebbez ám többet.

Az „Ellenőr“ megrója a 48-as párti képviselőket, hogy a miért nem járnak Budára nyala-kodni.

Bizony neki is kár volt oda annyit járogatni, mert ugy tűnik fel átváltozása, mintha az ott szopogatótt édességektől romlott volna meg politikájának gyomra annyira, hogy programját is kirokázta.

Mindenfélék.

A pozsonyi indóháznál 2 pénzes zacskát több mint 40,000 frttal loptak le a postakocsiról.

Csoda, hogy a postakocsit zsebre nem tették.

Lichtenstein sváb herceg Vaduzvárat átengedte a Németországból kiutasított apácáknak, s szándoka ugyanottan egy barátmés-telepet is felállítani.

A rákosi rókavadászatok véget értek. Az eredmény az, hogy vetésben, emberben és marhában sok kárt tettek.

A városligeti színházért a bukott német színház igazgatója ígért legtöbb bért vagyis anynyit, mennyiért örökáron is meglehetne venni. Gondolja magában, hogy „ember tesz fogadást, eb a ki megállja.“ A városi tanács azonban jól teszi ha nem bizza ebre a háját.

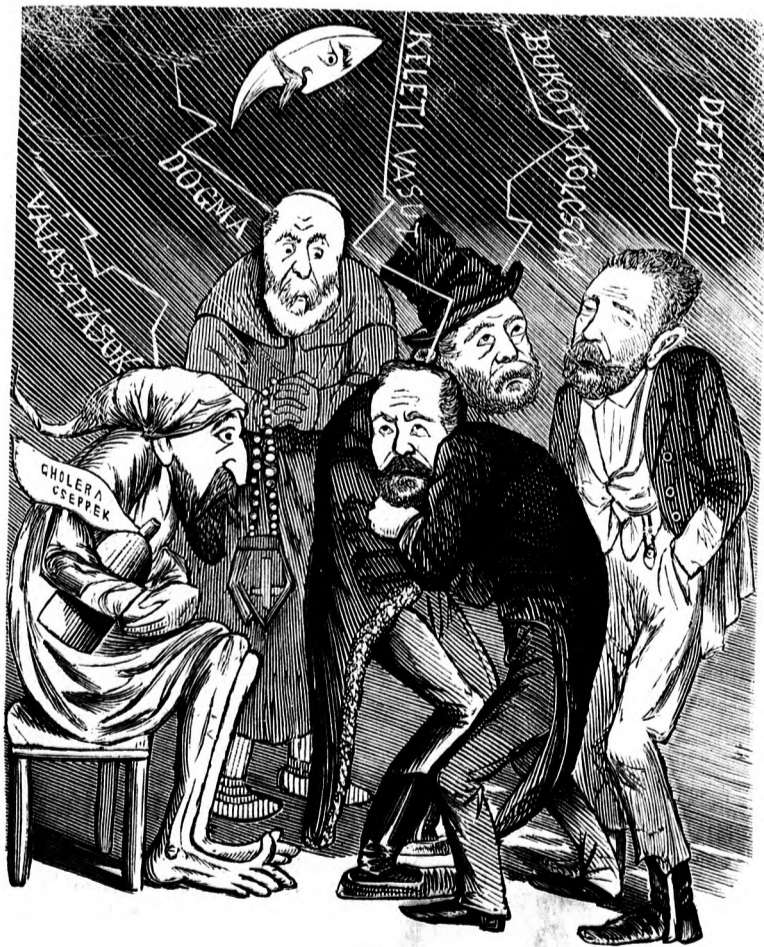
Legujabb reform az osztrák hadsereg-nél a lesz, hogy a kék kabátok helyett fehérket hoznak be, sárga leppentyűkkel.

Ez nagy h a l a d á s, miután eddig csak a gombok színeivel vesződtek, de hogy ebben is lehet s z a l a d á s abban nem két-kedünk.

A tökfelső-ház elnöke a méltóságos főrendekmélyalázatossággal, minden szentekre kéri, hogy kegyeskedjenek az üléseket magas jelenlétükkel megtisztelni.

Ő méltóságai azonban most nem érnek rá komoly dolgokkal foglalkozni, mert farsangolnak.

Borura derű.

A miniszterek az állami költségvetés elfogadása előtt.

Felelős szerkesztő: Bónyei István.

A miniszterek az állami költségvetés elfogadása után.

Főmunkatárs: Tótvölgyi Titusz.

Nyomatott Heckenast Gusztávnál.